

Complexnummer: 524510

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K. Kerk H. Willibrordus

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

524511, 524512, 524513

Woonplaats

Wassenaar

Gemeente

Wassenaar

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Kerkstraat 77, 2242 HE te Wassenaar

Complexomschrijving

Inleiding

Uit drie onderdelen bestaand complex van de H. Willibrordus met een Neo-gotische KRUISBASILIEK (1) uit 1903-1905 en een Neo-renaissancistische PASTORIE (2) uit 1906-1907 beide gebouwd naar ontwerp van Nic. Molenaar (1850-1930). Bij de kerk hoort een BEGRAAFPLAATS, omgeven door een 18de-eeuwse bakstenen MUUR met een 20ste-eeuws smeedijzeren HEK (3). De Willibrorduskerk is het middelpunt van het katholieke complex aan weerszijden van de Kerkstraat.

Omschrijving

Kerk en pastorie bevinden zich als middelpunt van het katholieke complex aan de Kerkstraat waar zij iets liggen teruggedrooid. Kerk en pastorie liggen direct naast elkaar en zijn door een tussenlid met elkaar verbonden. Aan de straatzijde bevindt zich een eenvoudige tuin, omgeven door een tuin, beplant met onder andere volwassen kastanjes, naaldbomen en een treurlinde, die aan de straatzijde wordt begrensd door een hekwerk. Links naast de kerk (oost) is een eenvoudige begraafplaats aangelegd die deels omgeven is door een oude tuinmuur. Bij de begraafplaats is een beeld van de Heilige Willibrordus geplaatst. Verder springt een piëta omgeven door vier beuken het meest in het oog. De pastorie is rechts van de kerk gesitueerd (west) en is eveneens met de voorgevel naar de straat gericht.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 04 august 2024

Het uit 1903-1907 daterend kerkelijk complex H. Willibrordus is van algemeen belang wegens de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als in- en uitwendig gaaf bewaard gebleven voorbeeld van vroeg-twintigste eeuwse katholieke bouwkunst in een voor de functie en bouwtijd typerende late neo-gotische en neo-rennaissance stijl.

Tevens is het complex van belang in het oeuvre van Nic. Molenaar en vanwege de stedenbouwkundige en ensemblewaarde als beeldbepalende enclave aan de kerkstraat van historisch-functioneel en visueel samenhangende complex-onderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524511

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 april 2002
Kadaster deel/nr	82993/107

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Wassenaar	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	F			11250

Omschrijving**

Inleiding complexonderdeel 1

Rooms-Katholieke KERK H. Willibrordus gebouwd vanaf 1903 in opdracht van pastoor Bruijstens naar neo-gotisch ontwerp van de architect Nicolaas Molenaar. De kerk kwam in 1905 gereed en verving een oudere uit 1724.

Voor de kerk staat een uit natuursteen gehakt Heilig Hartbeeld.

De voortuin van de kerk en bijbehorende pastorie wordt aan de straatzijde begrensd door een smeedijzeren HEK met kleine zweepslagen, geplaatst op een bakstenen onderbouw met ezelsruggen.

N.B. In 1976 werd een aanbouw gerealiseerd die voor bescherming van ondergeschikt belang is.

Omschrijving

Basilicale kruiskerk opgetrokken in helder rode baksteen in kruisverband onder met leien gedekte (Maasdekking) zadell- en schilddaken. De kerk bestaat uit een centraal geplaatste vierkantige toren onder vierzijdige spits met rechts een traptorentje onder een eveneens vierzijdige spits, verder een driebeukig schip van zeven traveeën met transept en een zevenzijdig koor. Het schip heeft een open vieringtoren met klok onder een smalle spits. Aan weerszijden van het koor de sacristie enerzijds en een traptoren onder een zeszijdig tentdak anderzijds. De vensters van de kerk zijn spitsboogvormig, de spitsen van de torens worden bekroond met kruisbloemen, op de torenspits een weerhaan en op het dak van schip en sacristie zijn dakkapellen geplaatst onder een ingesnoerde spits met piron. De voorgevel (noord) wordt gedomineerd door de vierkante toren met de centraal geplaatste hoofdentree binnen archivolten bestaande uit een zware eikenhouten deur met beslag met boven het natuurstenen kalf een drielicht bovenlicht met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

maaswerk. Daarboven een fries van spitsboogvormige spaarvelden, een venster met tracteringen en twee spaarvelden met tracteringen. De top van de toren Springt op de hoeken in, waar korte torenvormige bouwdelen onder vierzijdige gemetselde kapjes met kruisbloemen geplaatst zijn. In vier zijden dubbele galmgaten onder een ronde wijzerplaat. Het schip met zijbeuken wordt geleed door uitgemetselde steunberen, onder de dakrand van schip en zijbeuken is een decoratief uitgemetseld fries aangebracht. Ter plaatse van de lichtbeuk vensters met tracteringen, de zijbeuken hebben eenvoudige spitsboogvensters. In de transeptarmen en het koor zijn hoge smalle vensters geplaatst tussen steunberen. Ook hier bevindt zich langs de dakrand een uitgemetseld fries.

INTERIEUR. De kerk bezit nog grotendeels gaaf en in 1987 gerestaureerd, oorspronkelijk interieur waarvan de traveeën overkluisd worden door kruisribgewelven rustend op zuilen en halfzuilen voorzien van kantelen versierd met acanthusbladeren. De gewelven zijn polychroom beschilderd met florale motieven. Boven de scheibogen is een schijntriforium aangebracht met daarboven spitsboogvensters met tractering. Noemenswaard zijn onder meer de eikenhouten banken met klakzandstenen delen in de zijwanden, de vloertegels, eikenhouten deuren van de biechtstoelen met beslag en glas-in-loodvensters. De oudste ramen zijn Otto Mengelberg (1867-1924), later werden ramen uit het atelier van F. Nicolas en Zonen, waarvan een aantal zijn ontworpen door Joep Nicolas (1897-1972), daaraan toegevoegd. Vermeldenswaard zijn verder de preekstoel en een communiebank van Franse zandsteen vervaardigd in het atelier van Mengelberg, het zwart marmeren altaar, het marmeren doopvont, het eikenhouten orgelbalkon. De glas-in-loodvensters in het priesterkoor en in de kapellen aan weerszijden daarvan zijn uit de werkplaats van O. Mengelberg en H.A.N. de Vos uit Utrecht. De altaaropstand op het hoogaltaar is afkomstig uit de Haagse H.H. Engelbewaarders. Het Adema-orgel uit 1905 en de orgelkas (in 1949 verbouwd door de fa.Bik) zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg.

Waardering

- Uit 1905 daterende H. Willibrorduskerk, hoofdonderdeel van het gelijknamige complex, met bijbehorend interieur van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde
- als representatief voorbeeld van een in- en uitwendig gaaf bewaarde rooms-katholieke kerk, gebouwd in een voor de bouwtijd en functie karakteristieke neo-gotische stijl, van groot belang in het oeuvre van M.C. Molenaar.
 - vanwege de situationele en ensemblewaarde wegens de beeldbepalende ligging, herinnerend aan de vroegere schuurkerk en de dominantie in de katholieke enclave van de aan de Kerkstraat en de visuele samenhang met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524512

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 april 2002
Kadaster deel/nr: 82993/106

Woonplaats*: Wassenaar
Gemeente*: Wassenaar
Provincie*: Zuid-Holland

Locatiennaam: Wassenaar
Locatieomschrijving:

Kadastrale gemeente*: Wassenaar
Sectie*: F
Kadastraal object*:
Appartement aanduiding:
Grondperceel: 11049

Omschrijving**

Inleiding complexonderdeel 2

PASTORIE gebouwd in 1906 naar ontwerp in neo-renaissancestijl van Nicolaas Molenaar bij de Willibrorduskerk en met een tussenlid daarmee verbonden.

N.B. De pastorie is niet meer als zodanig in gebruik en is opgedeeld in service- appartementen.

Omschrijving

Pastorie over twee bouwlagen opgetrokken in rode baksteen (kruisverband). Het afgeknotte schilddak is deels bedekt met rubberroid en deels met leien in Maasdekking en heeft meerdere dakkapellen onder een ingesnoerde spits. De gevels van het pand zijn gedecoreerd met natuurstenen speklagen ter hoogte van tussen- en bovendorpels. Verder natuurstenen afdekking van de plint, natuurstenen waterdorpels en deurkalf. Onder de dakrand is een bakstenen fries met bloktand aangebracht. Een deel van de vensters is voorzien van glas-in-loodvullingen in de bovenlichten.

Voorgevel (noord) met links risalerend driezijdig bouwdeel onder een driezijdig tentdak met piron. Op de begane grond en de verdieping zijn in de drie gevelzijden vensters geplaatst. Centraal boven het risaliet een gemetselde dakkapel met puntgevel. Hierin een zesruits venster onder een rondboog met natuurstenen aanzet- en sluitstenen en een met siermetselwerk gevulde boogtrommel. Rechts naast het risaliet de entree in een portiek met paneeldeur voorzien van een ruitje met tralies onder een met glas-in-lood gevuld bovenlicht. In dit geveldeel zijn verder op de begane grond twee en op de verdieping drie venster geplaatst. De muuropeningen in de voorgevel zijn geplaatst onder een segmentboog op de begane grond of een rondboog op de verdieping waarbij de boogtrommels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevuld zijn met siermetselwerk en de boogruigen gedecoreerd zijn met natuurstenen aanzet- en sluitstenen. Boven deze gevel op het dak een dakkapel onder een zadeldakje met overkragende ingesnoerd tentdak met piron (verg. dakkapellen kerk). Rechter zijgevel (west) met op de begane grond drie vensters en een deur en ter plaatse van de verdieping vier vensters. De muuropeningen hebben ook in deze gevel een met siermetselwerk gevulde boogtrommel gedecoreerd met natuurstenen aanzet- en sluitstenen. Linker zijgevel met venster op de begane grond. Achtergevel (noord) opgedeeld in drieën waarbij het centrale deel risaleert en het rechter deel een plat dak heeft. Links een serre met houten opbouw waarop een balkon. Op de begane grond en de verdieping in deze gevel vensters onder een gedeeld bovenlicht met een strekkenlaag met aanzet- en sluitstenen. De linker zijgevel (oost) bezit op de begane grond en de verdieping een venster. Tegen deze gevel is een eenlaags tussenlid gebouwd.

Waardering

Uit 1906-1907 gedaterende pastorie bij de H. Willibrorduskerk, is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als kenmerkend voorbeeld van een vroeg-20ste eeuwse woning in een rooms-katholiek complex, uitgevoerd in een daarvoor gebruikelijke neo-rennaissance stijl;
- van belang wegens de ensemblewaarde als historisch-functioneel en visueel samenhangend complexonderdeel;
- van belang voor het oeuvre van architect Molenaar.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524513

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 april 2002
Kadaster deel/nr 82994/19

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
BY Kerkstraat 77, Wassenaar	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	F			11250

Omschrijving**

Inleiding Complexonderdeel 3

Bij de rooms-katholieke H. Willibrorduskerk behorende BEGRAAFPLAATS in oorsprong daterend uit de 18de eeuw maar met een grotendeels 20ste eeuwse verschijningsvorm. Omgeven door een MUUR met HEK.

Omschrijving

Rechthoekige BEGRAAFPLAATS omgeven door een oudere 18de-eeuwse bakstenen tuinmuur aan de oostzijde waarlangs een rij kastanjebomen is aangeplant. Aan de noordzijde grenst de begraafplaats aan de bij de kerk horende tuin die beplant is met onder meer naaldbomen en een lindeboom. Tussen de begraafplaats en de tuin bevinden zich resten van een muur en hekpijlers. De laatsten zijn opgemetseld in baksteen met natuurstenen afdekplaten in de vorm van een tentdakje.

De aanleg van de begraafplaats is grotendeels ortogonaal met haaks op elkaar lopende paden die de rechthoekige perken van elkaar scheiden.

In de zuidelijke hoek van de begraafplaats een piëta omgeven door vier beuken.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De begraafplaats bij de H. Willibrorduskerk is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde historisch-functioneel en historisch- ruimtelijk onderdeel van het kerkelijk complex aan de Kerkstraat in het centrum van Wassenaar.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats